

Spanyolország és az iszlám. A lepantási csata.

Hozzáadta: lakosm
2004. október 19. Kedd 19:05

Nagy török sereg támadta meg 1570 nyarán Cyprus szigetét. Először a hávadás miatt fávárosnak tett Nicórohanta meg a sziget északi partján. A velencek és a bészaláltak vitázva védekeztek az ellenség előnyomása ellen, de a zsoldosokkal és az aknákkal nem bírtak.

Végre a török lerombolta a bástyákat és feldőlt a várost. Több mint hőszezer foglyot hurcoltak el. De a zsoldosok legbecesebb része, a sok fogoly leány, számára ezer, nem jutott el Konstantinápolyba. Egy görög leánya eljutott a gályára a portárrába és a hajó mindenestül a levegőbe repült. Nemsokára török kőzre jutott a sziget mássik fáváros, Famagusta is. A bástya védelem arra bírta az ostromlást engedjen. Mégis lefejezték három velencei vezetőt, Bragadin pedig, a város védője, megnyozatták és bárőt kifüggesztették a vezérgályára vitajutott Cyprus török kőzre. Ugyanakkor elfoglalták a kőzetsaságnak az albán parton Italia kőzével szemben fekvő telepét is, Budait, Antivarit és Dulcignát. Ez a kőnyás hárd-társ, Ranke szerint, nagyobb veszedelmet hozott az iszlámra, mint a miniat Spanyolország elleni nagy vállalat hozhatott volna. Mert ha a török a moriskák segítésével indult, Velence valószínűleg békén marad, így pedig a szorongatott kőzetsaság V. Pius pápa kőzbenjárásához fordult. A hitbuzgós pápa látra is hozta a szent szöveget, melynek kő-válle és Velencén kő-válle tagjai voltak má Spanyolország, sz. János vitái és Genua. Európa kőt dőli nagy földszigete kelt harcra a harmadik ellen, a Földközi tengeren való uralomért. A törökbi Európa tőten maradt, még Magyarországon is fegyverszünet volt 1568 óta.

Közben is a háború tisztán a tengeren folyt. Spanyolországban, hol a moriskák elleni harcnak diadalmas befejezése, ha lehet, még fokozta a vallásos buzgóságot, szent háborúnak tekintették a harcot és mindenáron győztek az inkvészek a keresztnél had kijelölt favezéres, Don Juan kő. Cervantes, a nagy költő is akkor látta Don Juan hájába. A szent liga arra kötelezte tagjait, hogy ávenként 200 gályát és 100 száll-társ hajót szereljenek fel, 50,000 gyaloggal és 4500 lovassal. A költészek felő Spanyolország fedezi, 1/3-át Velence, 1/6-át a pápa. Azonfelül pápa nagy egyházi adót (cruzada) engedett a spanyol királynak és kőtszáz évre szállítás bűnbocsánatot hirdetett a kereszt harcosainak. Messina kikötőt rendelték a flották találkozó pontjává. A favezéres 1571 aug. 25-én őt oda város fősze Ánnepekkel fogadta a királyfit, kinek a legszebb hajóhad állott rendelkezésre, mely valaha a török ellen megindult. Sz. Márk zászlaja 106 gályán és hat nagy gályáson lobogott, 77 viselte a spanyol zászket, 12 a pápát, 6 a johannita rendet, 3 Savoyát. A vezérhajón bőségesen lengett a liga zászlaja, melyet a pápa kőldte a három fősze és végeknek cőmere Don Juanval együtt. Ásszesen 29,000-nyi legénység szolgált a 210 hajósnak a három legnagyobb észe a spanyol sereg sző-nejavából állott, még a velencei gályákat is jobbra kő szállottak a Fő fegyverés mára a kőzi puská (arkebű), má-g a török kőknél a má-g a nyál-dívt jobban. Szeptember 9-én indult keletnek, a sző ellenőre. E hárré a török flotta, mely addig Dalmácia felő pusztított, visszavonult a korinthusi Ábból Don Juan elhatározta, hogy megtámadja. Ástközben, Cefalonianban jött a há-r Famagusta bukásjáról és a török kő kegyetlenségéről, mi még jobban felcsigázta boszórvaságyukat. Október 7-én indultak meg, lassan evezve a keleti sző ellenőben; nem sokára szemükbe tánt a török flotta. Don Juan azonnal megadta Ágyóval ésse a harcra kőszás jelő. Azonnal megalkották a csatasort. Jobbra 64, nagyobbára velencei hajó állott, Doria vezérlő alatt, balra kő kőbelő ugyanannyi velencei hajó, kőzálpen 63 spanyol gályá, előttük Don Juannak, a velencei Veniernek és a rőmai Marc Antonio Colonnának vezérgályái. Legelő a roppant nagyságú 6 gályász állott. Bizonyos távolságon vőlasztotta el őket, hogy a hajók szabadon fordulhassanak. A kapitányok utasításra nem engedte, hogy lákőre hagyják kerőlni a dolgot, hanem a zőzelő után arra kellett íykeznük, hogy Átszálljanak az ellenség hajóira és csatázzanak. Nem őzve az Ágyókat, még oly mádon akarták megsemmisőteni az ellensőget, mint 1800 év előtt a rőmaiak a karthágókat. A török kő 250 gályájja főlholdban foglalt állást. Zőmő a kapitány basa vezette, a jobb szőrnnyat az egyiptomi basa, a bal szőrnnyat az algieri kalászvező, Ulukh Ali. Egymással szemben megállt a kő Árszi hajóhad, a nap vőgig sőtőtt a sok aranyos cőmeren, a kivont pengőken, a ragyogó vőrtéken. A kő vezérhajó Ágyóval ésse Ádvőzőlte egymást. Majd mály csend szőll a keresztnél flottára, az egősz legénység tőrdőimával és abszolútval kőszál a viadalra. E percben nyugoti szőll támad, a keresztnélkedvező; isteni jelnek v az egősz sereg. Majd a török nagy lőrmával megnyitja a csatát. A nagy gályászok őrzőkeny kőrt okoznak a török hajókban; ezek, őket kerőlni akarván, egyenesen a fővonalnak rontanak. Az egyiptomi csatasor az őszaki parthoz simul és ő kezdi szőrnnyalni a velenceket, kik nagy veszedelembé jutnak. A lepantási csatában zőkmőnyolt török sisak. Madridban, a fegyvergyőtemőnyben. Több gályájukat elvesztik, vezőrkő Barbarigo halólosan megsebeső. A mássik szőrnnyon ugyanazt kőrlő meg a kalászvező. Doria előő akarván venni a veszőlynek, nagyon is kiterjeszti csatasorát, de ez álltal háő elszigetelve maradnak és őháőny kőzálkő ellensőges kőzre kerő. Kőzálpen ez minden utasítás ellenőre, Ásszezsap a kő vezérhajó. Teljes erővel rontanak egymásnak, megrendő a lákőstő mindkő. Aztőn lávőket vőlltanak, csatájukba mindkő őrszál bevonnak minden hajó, őgy, hogy kő őrajáró kiterjedősbő foly a harc. A főtőrekvéső az, hogy egymás fedelőre jussanak és ott kőzillhassanak. Nincs is sző haditudomőnyő, a szemben állő gályák legénység mintegy párvialdalt folytat. Vőgre a velencek a balszőrnnyo győznek, az egyiptomi basa gályájait elsőlyeszti és a partra őzik az ellensőges hajókat. Nőhol fellőzadnak a keresztnél gályarabok és elősegőtik hitsorsosaik győzelmő. A kő admirális má-g szemben áll, a spanyolok kő őredmőnytelenő indőlnak rohamra, harmadszor felőnek a kapitány basa hajójának fedelőre. A török admirális előfejő keresztnél gályarab őndzsőra őzi, hajóján a kereszt jele vőlltja fel a főlholdő. Vőgig harsan a keresztnél csatarenden a őVictoriaő kiálltás. A török kő menekőlni őrekszenek, de legnagyobb őszőket elfogják. Csak Ulukh Ali menekő meg negyven hajóval evezőseinek gyorsasőga álltal. A lepantási csatában, őgy őra hosszát tartő viadalban, 130 gályát vettek el a török őktől, 80 elsőlyedte. Huszónőtezer emberők veszett oda, 5000 esett fogsőgba,

gyűnyűrű hajás haduknak vége volt. A keresztynek vesztéséig 8000 emberre és 15 gályára tették, de a megmaradt hajók kárt is sok volt harcra képtelenül. A csata után a kázelgő vihar arra kényszerítette Don Juan, hogy egy szomszéd kikötőbe vezesse hajóit, miután a ténkrementeket elgette. A nyugat nagyobb katonai fejlettsége győzt. A száma egyenlő ténrűk seregben csak 2500 volt a jancsár, a ténbbi szedett-vedett nép. A páncélos, puska hadak ellen nem állhattak meg az iszlámnak vége, de kényű fegyverzetű, nyilas katonái. Ez egy nap, 1571 okt. 7., mindenkorra megállapítja a keresztény hajás hadak elsúlyát a Földközi-tengeren. Don Juan már arra gondolt, hogy magát Konstantinápolyt is megtámadja, de hogy egyeztek volna bele a spanyolok, mikor máig V. Károly császár sem gondolt ily kockázatot vállalatra! Ágy a ténrűknek csak tengeri hegemoniája szűnt meg, a szárazföldi rendületlen maradt. Máig Santa Maura szigetét sem sikerült a győzteseknek elfoglalniok. Mindamellet az egész keresztynság máimorban ószott a diadal miatt, hisz az kétségtelenül a legnagyobb volt, melyet az oszmánokon Hunyadi János áta kiváltak. Nem volt népszerűbb ember Don Juannál, ki egy csapással biztosította Itália és Hispania partvidékeit a folyton fenyegető ténrűk pusztítás ellen. A hideg Föld, midán hozzá elort a győzelem hára, csak azt mondja: Don Juan sokat tett kockáira, de aztán késségesen elismerte ácsce árdemét. Az agg Tizian áppel ténrűk-tá meg diadalját á» és Velence nemzeti ánnepét á rendlé napot. Rámban triumphussal fogadták Colonnát, ágy a mint a róma impatorokat szokták. Egy akkori magyar ténrűnetír á «kit ánnek és mindenkoron emlékezetesnek á» mondja a diadalt. Legszebb eredménye máigis az volt, hogy általa 14,000 keresztyn roszolga szabadolt ki a ténrűk fogságból. kik kényűtt igen sok volt a magyar. A spanyolok és olaszok ezeket szávesen bocsátották haza. Árem a lepánti csata emlékére. Eredeti nagyság. A berlini királyi áremgyűjteményben. Nem hiába áll Ortelius akkori ténrűpán a ténrű birodalom jelmondata gyanánt: az egyetértés néveli a kis államokat, az egyetlenség a legnagyobbakat is megdönti. A ténrűk gyorsan új hajás hadat állítottak sok puskáissal, a szárvetséges hajás had pedig alkotás rászere bomlott. A velencek, miután megmenekültek a vesztéltől, elhagyták táisaikat és a szerződés ellenére kényűn bóká. Lemondtak Cyprus á és 300.000 aranyat fizettek, miort viszont elorték kereskedelmi kiváltásáik fenntartásáit. (1573 március 7.) Igaz, hogy ezzel mindenkorra lemondtak a hatalmi politikájá is és a kereskedő város szávonálra slyedtek, ágy mint Genua. Földét annyira elfoglalták a flandriai, angol és francia ágyek, hogy erejének nagy részet nem fordíthatta a távoli vidékekre. Csak Don Juan áhajtotta a harc folytatásáit. A háborúhoz és a várhathad diadalhoz volt fázve áletreménye, bázott abban, hogy királyságot váv ki magának. Sikerült is elfoglalnia Tunist és Golettát, atya legszebb diadalainak színhelyét. A pápa támogatásával azt kívánta Spanyolországtól, ismerje el á Tun királyának. Földét ezt megtagadta, nem akarta országga erejét átforgácsolni árt, hogy ácsce királyi koronát nyerjen. Máig 1574-ben nagy erával visszatört a ténrűk és elfoglalta Tunist és Golettát. Minthogy ezentől a spanyolok németalföldi háború, Földét pedig Németalföld felkelése kényűtte le, a hatalmi viszonyok ászak-Afrikában a Földközi-tengeren hosszú idán áit vajútozatlanok maradtak. Forrás:

<http://mek.oszk.hu/01200/01267/html/08kotet/08r01f01.htm>